

## EXÀMENS DE NIETZSCHE 3x1

### Examen 1

#### Selectivitat juny 2017 (sèrie 1)

L'home noble reclama el seu enemic com una cosa pròpia, com una mena de distinció de la seva pròpia persona, no suporta cap altre enemic que aquell en el qual no hi ha res de menyspreable, sinó moltes coses respectables. Imaginem-nos, al contrari, «l'enemic» tal com el concep l'home del ressentiment. En això consisteix precisament el seu acte, la seva creació: ell ha concebut «l'enemic pervers», «el pervers» per antonomàsia, i aquest és, de fet, el seu concepte fonamental a partir del qual s'imagina com a imatge invertida i contraposada un «home bo»... que és ell mateix! En l'home noble s'esdevé exactament el contrari: concep la idea fonamental de «bo» d'una forma prèvia i espontània, és a dir, a partir de la seva pròpia persona, i només a partir d'això es fa una idea d'allò que és «dolent». Aquest concepte de «dolent» d'origen noble i aquella idea de «pervers» sorgida de la bóta de cervesa que és l'odi insaciable —el primer concepte és una creació posterior, una cosa secundària, un color complementari, mentre que el segon concepte és quelcom d'original, el començament, l'acte veritable dins la concepció d'una moral dels esclaus— són molt diferents, per bé que ambdós termes, «dolent» i «pervers», es contraposin en aparença a la mateixa idea de «bo». Tanmateix, la idea de «bo» no és la mateixa. Només cal que ens preguntem qui és pròpiament «pervers» en el sentit de la moral del ressentiment. La resposta estricta és aquesta: precisament l'«home bo» de l'altra moral, precisament el noble, el poderós, el dominador, però tenyit d'un altre color, interpretat d'una altra manera i vist d'una altra forma per l'ull verinós del ressentiment.

Friedrich Wilhelm Nietzsche. La genealogia de la moral, I

1. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]
2. Expliqueu breument (entre cinc i quinze paraules en cada cas) el significat que tenen en el text els mots següents: [1 punt]
  - a) «home noble»
  - b) «ressentiment»
3. Expliqueu el sentit i la justificació, segons Friedrich Wilhelm Nietzsche, de les afirmacions següents del text: «la idea de “bo” no és la mateixa. Només cal que ens preguntem qui és pròpiament “pervers” en el sentit de la moral del ressentiment. La resposta estricta és aquesta: precisament l'“home bo” de l'altra moral, precisament el noble \*...+.» (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Nietzsche que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [3 punts]
4. Compareu la concepció de Nietzsche sobre la relació entre els nostres conceptes i el món o, més en general, sobre el coneixement, amb la concepció sobre la moralitat d'un altre autor/a destacat de la història de la filosofia occidental. [2 punts]
5. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Si dues persones mantenen principis morals diferents, aleshores, com a mínim, una d'elles està equivocada.» Responen d'una manera raonada. [2 punts]

## Examen 2

### Selectivitat setembre 2009 (Sèrie 1)

Nosaltres, els homes moderns, som els hereus de la vivisecció de la consciència i de l'autotortura de la nostra naturalesa animal, dutes a terme durant mil•lennis [...]. L'home ha mirat amb «mals ulls» durant massa temps les seves inclinacions naturals, de manera que a l'últim s'han agermanat en ell amb la «mala consciència». Un intent invers seria possible en si mateix. Però, qui té prou força per a un intent com aquest? És a dir, qui té prou força per a agermanar amb la mala consciència les inclinacions no naturals, totes aquelles aspiracions que es refereixen al més enllà, a allò que és contrari als sentits, a allò contrari als instints, a allò contrari a la natura, a allò contrari a la bèstia; en un mot: els ideals que han existit fins ara, els ideals contraris a la vida, els ideals que calunien el món? [...]. Algun dia, però, en una època més forta que l'actual, miserable i vacil•lant, ha de venir sens dubte a nosaltres l'home redemptor del gran amor i del gran menyspreu, l'esperit creador la força impulsiva del qual l'allunya una i altra vegada de qualsevol recés i de qualsevol més enllà [...]. Aquest home del futur, que ens alliberarà tant de l'ideal que ha existit fins ara com d'allò que n'ha hagut de néixer, de la gran nàusea, de la voluntat del no-res, del nihilisme, aquest toc de campana del migdia i de la gran decisió que allibera altra vegada la voluntat, que retorna a la terra el seu objectiu i a l'home la seva esperança, aquest anticrist i aquest antinihilista, aquest que venç Déu i també el no-res... ha de venir un dia...

Friedrich Wilhelm NIETZSCHE. La genealogia de la moral, II

1. Expliqueu breument les idees principals del text i com hi apareixen relacionades (entre cinquanta i cent paraules). [2 punts]
2. Expliqueu breument el significat, en el text, dels mots o les expressions següents (entre 5 i 15 paraules en cada cas): [1 punt]
  - a) «més enllà»
  - b) «nihilisme»
3. Per què diu Nietzsche que «aquest home del futur [...+ ens alliberarà tant de l'ideal que ha existit fins ara com d'allò que n'ha hagut de néixer, \*...+ del nihilisme»? Feu referència als aspectes del pensament de Nietzsche que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text. [3 punts]
4. Compareu la concepció de Nietzsche de la naturalesa humana amb una altra concepció de la naturalesa humana que es pugui trobar en la història del pensament. [2 punts]
5. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «La moral és contrària a les inclinacions naturals de l'ésser humà» Argumenteu la resposta. [2 punts]

**Examen 3**

**Selectivitat setembre 2012 (sèrie 4)**

Què és, doncs, la veritat? És un exèrcit mòbil de metàfores, metonímies, antropomorfismes; en resum, una suma de relacions humanes que foren augmentades, transmeses, adornades, de forma poètica i retòrica, i que, després d'un llarg ús, a un poble li semblen estables, canòniques i vinculants: les veritats són il·lusions que s'ha oblidat que ho són, metàfores que han esdevingut desgastades i sense força sensible, monedes que han perdut la imatge i que ara només compten com a metall, però ja no com a monedes. Continuem sense saber d'on ve l'impuls cap a la veritat, perquè fins ara només hem sentit parlar de l'obligació de ser veraç que la societat estableix per existir, és a dir, de l'obligació d'utilitzar les metàfores usuals; expressat de forma moral: de l'obligació de mentir segons una convenció establerta, de mentir en ramat en un estil vinculant per a tots. Llavors l'home oblida, és clar, que aquesta és la seva situació; i menteix, doncs, de la forma indicada, inconscientment i seguint hàbits seculars —i precisament a través d'aquesta inconsciència, precisament a través d'aquest oblidar, arriba al sentiment de la veritat. En el sentiment d'estar obligat a designar una cosa com a «vermella», una altra com a «freda», una tercera com a «muda», es desvetlla una propensió moral cap a la veritat.

Friedrich NIETZSCHE. Sobre veritat i mentida en sentit extramoral

1. Expliqueu breument (entre seixanta i cent paraules) les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]
2. Expliqueu breument (entre cinc i quinze paraules en cada cas) el significat que tenen en el text els mots o les expressions següents: [1 punt]
  - a) «metàfores»
  - b) «propensió moral cap a la veritat»
3. Expliqueu el sentit i la justificació de Friedrich Nietzsche de la frase següent del text: «les veritats són il·lusions que s'ha oblidat que ho són». (En la resposta, us heu de referir als aspectes del pensament de Nietzsche que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en el text.) [3 punts]
4. Compareu la concepció de la veritat de Nietzsche amb una altra concepció de la veritat que es pugui trobar en la història del pensament occidental. [2 punts]
5. Expliqueu si esteu d'acord o en desacord amb l'afirmació següent: «Hi ha enunciats com ara, per exemple, "Barcelona té més habitants que Edimburg", que són veritat objectivament i no sols com a resultat de convencions o imposicions socials». Responeu d'una manera raonada. [2 punts]